

SETEMBRE 1997 - ANY XIX - PREU 300 PTS - NÚM 61

Llum d'Oli

P O R R E R E S

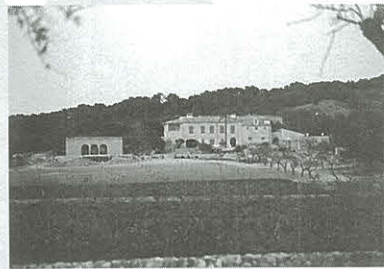

no afluixis Joan

Activitats de l'agrupació4

Informació local8

Opinió20

Educació12

Recó ecològic22

Notes històriques.....6

Cultura popular18

I a més7

El món del vi.....19

Esports23

Llum d'Oli

SETEMBRE 1997 - Nº 61
Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoína, 67-1r.
Tel/Fax 64 71 86

Coordina:

Joana Mora i Cerdà

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Barceló i Taberner
Bernat Bauçà i Garau
Antoni Gornals i Mesquida
Vicenç Mari i Sastre
Ferran Ribas i del Blanco
Bartomeu Servera i Sitjar

Col.laboradors/es:

Julià Barceló i Auli
Joan Barceló i Bauçà
Maria Barceló i Crespi
Xim Barceló i Janer
Rafael Ferrà i Martorell
Grup d'Esplai
Grup Foganya
Francesc Grimalt
Rafel Picornell i Manresa
Gabriel Roig i Bauçà
Margalida Vidal Barceló

Portada

Joan Llaneres
Fotografia cedida per la família Llaneres
Rosselló

Fotografies

Foto Vidal

Imprimeix

Planogràfica Balear, S.L. Tel 60 48 32

Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors

PER UNES FESTES MÉS POPULARS I PORRERES

Ara, quan les ressaques de les passades festes de Sant Roc ja estan totalment curades, des de Llum d'Oli volem aprofitar per fer una sèrie de reflexions sobre el que segons la nostra modesta opinió es podria fer per millorar un programa de festes que cada any sembla una fotocòpia de l'any anterior.

Però, la nostra crítica, que intenta ser constructiva, pretén defensar unes festes més populars i més porrerencues, on la gent de la vila no se senti discriminada. Per començar, el pregoner (i per què no qualque vegada pregonera?) de cada vegada el cerquen més allunyat de Porreres; sembla que al poble no hi hagi gent preparada per fer un bon pregó, gent que hi viu i el coneix.

Per altra banda, està clar que les entitats són la clau de les festes, són les que aporten idees noves, feina, i la part popular de les festes. Tot això, l'Ajuntament només ho té en compte a l'hora d'omplir el programa, perquè ni per la part de pressupost econòmic ni molt manco moral es veuen correspostes, totes i cada una d'elles han de fer equilibris per cobrir les despeses i com sempre llavors arribi qualsevol forà i sigui ben rebut i ben pagat.

De tot el que hem dit abans, l'exemple més clar el podem trobar a la torrada, on el grup porrerenc va ser marginat, maltractat i suposam que mal pagat; en canvi na Marisa Rojas, - per cert una de les pitjors actuacions a una torrada - va esser rebuda com una autèntica estrella en perjudici del grup porrerenc, que per cert era molt millor.

Allà on el nostre Ajuntament va arribar a un extrem insospitat, va se en la "presentació" del llibre de les possessions, que ni va aparèixer al programa de festes, ni es va presentar, ni els autors -suposam que per la condició de porrerencs - no varen ser tractats així com cal. La veritat és que l'organització de l'acte va ser bastant deficient i és mal d'entendre que la regidora de Cultura estàs entre el públic en comptes de ser on li pertocava.

I dels nins, ja en parlarem un altre dia, però, com sempre i ja que no voten, no els deu preocupar gaire...

Després de les vacances d'estiu, la nostra entitat ja comença a encalentic motors per preparar el programa d'activitats i actes que es realitzaran al llarg dels propers mesos de tardor.

Com ja es habitual, la primera activitat que es dur a terme després de l'estiu és la tradicional **Travessa del Torrent de Pareis** que enguany ha arribat a la seva XXIII edició i que es va realitzar el passat dia 7 de setembre amb gran nombre de participació.

Amb data i lloc sense concretar (s'anunciarà mitjançant cartells), es faran dues projeccions de diapositives, una sobre **Possessions de Porreres** de les quals són responsables els autors del llibre *Les possessions de Porreres. Estudi Històric* que es va presentar a les passades festes de Sant Roc: Maria Barceló i Crespí, Rafel Ferrà i Tomeu Servera i una altra sobre **Racones i detalls urbans de la Vila**.

Entrant ja dins el mesos pròpiament de tardor, octubre-novembre, el **TREN**, serà el protagonista principal de la programació de **Sa Fira a Santa Catalina**. Com ja estareu assabentats l'Agrupació ve commemorant, dins les seves possibilitats, l'arribada del primer tren a la nostra vila que enguany fa 100 anys de

tal efemèride. Per aquest motiu hem trobat interessant dedicar la programació a dit esdeveniment: taula rodona, exposició, l'edició d'un número especial de Llum d'Oli, excursions en tren... seran els actes i activitats que conformaran la programació de tardor. Aquests actes queden pendent de concretar la data i el lloc, però vos tendrem informats!

PORRERES RÀDIO

Des de les passades Festes de Sant Roc els estudis de Porreres Ràdio es troben ubicats a una de les dependències recentment restaurades de l'antic quarter vell, concretament al primer pis de la Sala Polivalent. Els membres de la Junta Directiva de la nostra entitat vol aclarir que l'Agrupació en cap moment ha fet fora a l'emissora i per descomptat al conductor de quasi l'únic programa que emiteix dita emissora. Es ver que Porreres Ràdio va passar moments difícils quan formava part de les diferents seccions de l'Agrupació ja que les persones responsables a un moment donat deixaren dit mitjà o simplement el canviaren per un altre, la gent es

cansa!. Però això és normal!, sol passar a quasi totes les entitats.

Des de la fundació de l'emissora de Porreres Ràdio, l'Agrupació l'ha allotjada a les seves dependències i fins i tot els darrers anys va haver de canviar la seva ubicació degut a que la sala on havia estat sempre amenaçava d'esbucar-se. Per aquest motiu, entre altres, considerarem necessari demanar a l'Ajuntament un lloc adequat per instal·lar-hi l'emissora.

Reunits en Assemblea General, socis i sòcies de l'Agrupació, es presentà al públic assistent el tema de la ràdio ja que pel poble es començava a parlar que "l'Agrupació no la volia". La Junta explicà les gestions i les conclusions a que s'havia arribat amb l'Ajuntament referent a aquest tema, quedant ben clar que per part del consistori no hi havia cap mena de problema perquè l'emissora fos gestionada per un Patronat i ubicada a un local cedit per l'Ajuntament.

La Junta de l'Agrupació vol deixar ben clar que en cap moment ha fet fora a Porreres-Ràdio.

Els comentaris que s'hagin pogut fer en contra no són més que diferents opinions de socis o sòcies de l'entitat.

ESTANC CA NA JAUME

Tabac - articles de regal - papereria
llibres i tota classe de revistes i diaris

Carrer Sant Roc, nº 2 - PORRERES

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, nº 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Telf. 64 71 54

ATENCIÓ LECTOR I LECTORA

Si teniu fotos, objectes, documents o altres coses que puguin servir per montar l'exposició sobre el Tren a Porreres ens alegraríem que ens ho féssiu arribar a la Redacció del Llum d'Oli o a algun membre de l'Agrupació. Moltes Gràcies.

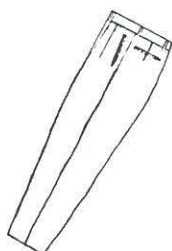
CELEBRACIÓ DELS 25 ANYS DE LA DELEGACIÓ DE L'OBRA CULTURAL BALEAR D'ALGAIDA

Alguns membres de l'Agrupació Cultural de Porreres vàrem assistir a les commemoracions del 25è. aniversari de la que fou la primera delegació de l'Obra Cultural Balear d'Algaida, fundada l'any 1972, encara que fins l'any 1978 les seves activitats es dugueren a terme fora de la llei. S'han de destacar les seves tasques respecte de la normalització lingüística i en favor de la cultura, com és el fet de la recuperació dels Cossiers d'Algaida l'any 1973. Els actes tengueren lloc al santuari de Gràcia amb l'assistència, entre d'altres personalitats del món cultural, del president de l'OCB Antoni Mir,

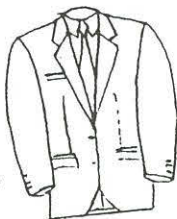
de l'ex-president de l'OCB Climent Garau i del primer president de l'Agrupació Cultural de Porreres, Joan Verger i Garau. Una colla de xeremiers reberen els assistents als quals acompanyaren fins a la capella, on poguérem gaudir d'un magnífic recital *a capella* de l'algaidina Maria Rafael, ex-component de l'Orquestrina d'Algaida. Hem de ressaltar la menció que feu en el seu discurs la presidenta de la delegació homenatjada, Antònia Mª Mulet, de les excel·lents relacions que han mantingut sempre amb l'Agrupació Cultural, sobretot en l'organització d'excursions conjuntes.

Des d'aquí també donar la nostra enhorabona a la revista Es Saig, que edita la mencionada delegació de l'Obra Cultural Balear, pels seus 200 números publicats des de l'any 1980.

Confeccions i moda en esport i ben vestir

**Cas
Sastre
Micarillo**

Carrer de l'Almoina, 28 Telèfon 64 73 09 Porreres

Sa Pastera

*Nou assortit
d'entrants
i plats
de pasta*

C/ Pou Florit, 10 • Tel. 64 71 09
PORRERES - MALLORCA

BAR-RESTAURANT ES CENTRO

NOCES - COMUNIONS - BATEJOS - MENUS DIARIS

Av. Bisbe Campins, Tel. 16 83 05 - PORRERES

NOTES HISTÒRIQUES SOBRE EL PATRIMONI DE PORRERES (I): LA CREU DEL MOLÍ D'EN COVES

Maria Barceló i Crespi

El 1998 celebrarem el cincents aniversari de l'edificació de la capella de Montision. Sembla que el 1498 s'aixecava aquest edifici i també les creus que jalonen el camí que puja al santuari.

Pens que seria una bona avinentesa per procedir a la restauració de les creus que resten per ser adecentades. Sens dubte seria una de les millors contribucions dels porrerencs i porrerencques d'avui al reconeixement dels porrerencs i porrerencques d'ahir.

Sobre la importància i l'interès d'aquestes creus ja n'he parlat en anteriors ocasions. De semblants característiques n'hi havia en el camí vell de Lluc, en el camí que conduïa al santuari de Gràcia i les de Porreres. Dels dos primers casos només es conserven una creu completa a la plaça quan s'arriba a Lluc i un medalló a l'interior de la capella de Gràcia. Dissortadament a Porreres no conservem totes les set creus completes però sí part important del conjunt i, en general, *in situ*. S'ha de dir que en els darrers temps s'han restaurat la del Pou Nou (situada a la vora de l'antic camí de Marina) i la d'en Janer.

Foren edificades per acció de gràcies en haver estat la vila de Porreres una de les menys afectades per les pestes que assolaren Mallorca a finals del segle XV. En una de les

primeres estrofes dels Goigs datats el 1498 ja es fa referència a aquestes set creus¹.

Entre els trets distintius cal esmentar tres o quatre escalons sobre els quals es situa el fust poligonal, el tambor i el medalló. En el medalló, anvers i revers, es representaven els dolors i els goigs de la Mare de Déu.

En aquesta oportunitat vull fixar l'atenció en la primera de les creus, la que es troba encastada en la casa nº 2 del carrer de Jaume I. Es coneguda popularment com la creu del molí d'en Coves.

És de lamentar l'estat de conservació en què es troba així com la manca d'atenció que ha merescut al llarg dels anys per part de qui hauria d'haver vetllat pel patrimoni cultural. Qualsevol dia s'hi poden veure bicicletes arrambades a les velles pedres, i segur que ha rebut més d'una pilotada dels nins que han jugat en aquell indret. I tot això sense preocupar a ningú.

El medalló ha desaparegut sense saber com, ni quan, ni perquè, ni per part de qui. Gràcies a la documentació sabem que corresponia a la Circumcisió de l'Infant Jesús i a l'Assumpció de la Verge Maria. Avui, sols podem observar el tambor octogonal i encara a mitges, perquè quatre dels costats no es poden veure ja que estan incrustats a la paret posterior. Per altra banda,

les figures representades en dit tambor han sofert una forta degradació i l'estat d'erosió dificulta que siguin identificades. En resulta certament complexa una anàlisi iconogràfica. Només és fàcil reconèixer la figura d'un àngel.

El patrimoni cultural porrerenc de l'època gòtica és important i una part en són aquestes creus. Tudar aquest patrimoni és quelcom que no es pot consentir.

¹Gabriel LLOMPART: "Los cruceros marianos mallorquines de la Baja Edad Media" a *Revista de Dialectología y Tradiciones populares* 20 (1974), pp. 18-30.

Creu del molí d'en Coves.

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

– Centre Coordinador –

Lliteratura Catalana

- BORRELL, JOAQUIM: *L'esclava de blau.*
JANER, M. de la PAU: *Natura d'angúlia.*
LUJAN, NESTOR: *Casanova o la incapacidad de perversió.*
OLIVER, M. ANTONIA: *Joana E.*
RIERA, CARMÉ: *Dins el darrer blau.*
SIMO, ISABEL-CLARA: *La Salvatge.*
SIMO, ISABEL-CLARA: *T'estimo, Marta.*
TORRENT, FERRAN: *Gràcies per la propina.*

Literatura Castellana

- BENEDETTI, MARIO: *Primavera con una esquina rota.*
MASTRETTA, ANGELES: *Mal de amorres.*
PEREZ-REVERTE, ARTURO: *El Club Dumas.*

Literatura Anglesa

- MAHMOODY, BETTY: *No sin mi hija.*
SHARPE, TOM: *Wilt.*
SHELLEY, MARY W.: *Frankenstein.*

**Consell Insular
de Mallorca**

PROPOSTES PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE LES PLAQUES DELS CARRERS DE PORRERES (I)

Maria Barceló Crespi, Bernat Bauçà Garau
Rafel Picornell Manresa, Bartomeu Servera Sitjar

La sèrie d'articles referits a la retolació dels carrers de la nostra vila en català que es començaran a publicar a partir d'aquest número del Llum d'Oli, no són més que el conjunt de reflexions i conclusions que dugueren a terme els quatre autors abans esmentats. Aquests foren cridats per l'Ajuntament de Porreres per formar part d'una Comissió que s'encarregàs d'assessorar al consistori sobre la correcta nomenclatura dels nostres carrers. Els criteris que es seguiren foren els següents:

- recuperar noms populars, tradicionals i que tinguessin a veure amb la realitat porrerenca i en tot cas mallorquina.
- s'intentà documentar així com fos possible, els noms dels carrers.
- seguir la tradició ja documentada en el segle XVIII, que a les traveses hi hagués un topònim d'un llinatge o un malnom: carrer d'en Lluís, carrer de n'Orell, carrer d'en Feliu, carrer d'en Mago, etc.
- evitar noms propis, sobretot els referits a polítics.
- recuperar noms de barris.
- substituir els noms de personatges que, tot i ser destacats, són més o menys allunyats de la nostra realitat cultural; Gran Capitán, Cid, Goya, Santiago Ramón y Cajal, etc.

Així doncs, alguns dels canvis suggerits per aquesta comissió foren els següents:

- *Calle Santiago Ramón y Cajal* per **carrer del Pont**. Aquesta darrera és la denominació popular que s'ha mantinguda al llarg del temps mentre que el premi Nobel és un personatge més aviat desconegut per la majoria de porrerencs. L'any 1722 era el carrer del Pont Gros a l'igual que cent anys després, el 1822; el 1873 *calle Puente*; el 1894 *calle del Puente*.

- *Plaza de Antonio Maura* per **placeta d'en Lluç**. Mentre sia possible cal prescindir de noms de persones per molt destacades que hagin estat. Els noms populars no canvien tan fàcilment, romanen en la memòria col·lectiva i no són objecte de discussió ideològica, política, religiosa, etc. El polític mallorquí Antoni Maura amb molta

probabilitat és ben desconegut per molts de porrerencs i porrerencques. El 1735 es documenta la placeta d'en Lluç i el 1765 s'esmenta un tal Joan Julià àlies Lluç de la Placeta així com la placeta d'en Lluç¹. El 1822 també es mantenia la placeta d'en Lluç. El 1894 passà a ser la *plaza de Lucas*. En aquest cas el topònim fa referència a un malnom, els Julià de can Lluç, àlies que ja està documentat al segle XVII. Val a dir que una branca de la família avui en dia encara resideix en aquesta placeta. A més, popularment la gent la segueix coneixent amb aquest nom.

- L'actual *calle de Costa y Llobera* per **carrer Tort**. L'argument que justifica tal canvi és que tothom l'anomena així. És un topònim ben

viu mentre que ningú es refereix a aquest carrer amb el nom del poeta pollencí. Val a dir que el seu nom més antic documentat era el de **carrer d'en Coixec** que perdurà com a nom oficial amb la seva discutible traducció castellana de *calle Cojo* fins ben entrat el segle XX². Segons Gaspar Munar, Coixec era el malnom de la família Pellicer, en el segle XVII, que hi vivia. El 1722 rebia el nom de carreró d'en Coixec. S'ha de dir emperò que s'ha denominat popularment carrer Tort degut a la seva forma.

- *Calle de José María Quadrado* per **carrer de les Fàbriques**. El topònim identifica unes instal·lacions que estaren en funcionament durant molts d'anys i la gent així l'anomena.

- L'actual *Plaza de España* per **Sa Plaça**. A l'època medieval és citada com *platea publica*. Durant els segles XVII i XVIII fou anomenada Plaça Reial³. A partir de principis del segle XIX se la coneixia per Plaça Major. Durant la primera República (1871-73) i la segona República (1931-36) fou la *plaza de la República* i des del 1936 *plaza de España*. Avui en dia, col·loquialment se la denomina tan sols com a Plaça. La gent diu: anar a Plaça, s'ha dit per Plaça, els cafès de Plaça, etc., sense article. Durant els seixanta anys que ha tengut el nom oficial de *Plaza de España*, mai popularment ningú l'ha designada així.

- L'actual *calle de Jaime Mulet* per **carrer del Garrover**, que és el nom popular i tradicional. A més, hi ha una demanda de la recuperació d'aquest nom per part dels veïnats. En aquest cas caldria contemplar la possibilitat de posar una placa commemorativa dedicada al fundador de la Filharmònica i fill

il·lustre de Porreres a la façana de la casa on va néixer. Cal dir que l'actual nom no fou posat fins l'any 1943. El 1765, 1822 i 1824 era carrer del Garrover; el 1873 *calle Algarrobo*; el 1894 *calle del Algarrobo*.

- *Calle de Buenaventura Sitjar* per **carrer d'en Sitjar**, que és el seu nom més antic. També es podria col·locar una placa pel mateix motiu que en el cas anterior, baix la del carrer, fent al·lusió al missioner, perquè ara per ara es desconeix on estava ubicada la seva casa familiar en aquest carrer. L'any 1710 era conegut per carrer de mosson Sitjar; el 1822 travessa d'en Sitjar; el 1873 *calle Sitjar*; el 1894 *calle de Sitjar*.

- La *calle del General Barceló* es traduiria al català com **carrer del general Barceló (1717-1797)**. Val a dir que el nom del carrer es referix a don Antoni Barceló i Pont de la Terra, capità de marina del segle XVIII i no té cap connotació política recent. Temps enrere fou el carrer d'en Bononat⁴. Considerarem que no era convenient fer el canvi a aquesta nomenclatura antiga, per no esser un nom popular. El 1822 era el carrer d'en Baronat; el 1824 carrer de Bononat; el 1873 *calle Borrón*; el 1894 *calle de Borrón*.

¹ARM, ERC 1.007, ff. 10r i 13v.

També l'any 1772. ARM, Prot. M-2.086, f. 145v.

²Ja l'any 1710 i també el 1824 és anomenat com a carrer d'en Coixec. ARM, D. 1.002, C. 2.458 i 3.014; en un Veïnatge del 1873 ja és designat com a *calle del Cojo* i igualment en el plànol de Porreres de G. Mora del 1894.

Veure: Bartomeu SERVERA i SIT-

JAR "Algunes notes històriques sobre la toponímia dels nostres carrers", *Llum d'Oli* 55 (1996), pp. 9-10.

Maria BARCELÓ i CRESPI "Els noms dels carrers de Porreres (1824)", *Programa de Festes de Sant Roc*, 1996, pp. 16-18.

³Així se l'anomena el 1731. ARM, Prot. M-1.972, f. 52r.

A una capbreuació feta l'any 1770 dels béns municipals, consta que la Casa de l'Ajuntament estava situada a la Plaça Reial. ARM, ERC 1.007, ff. 390v-391r. Veure Bartomeu SERVERA i SITJAR: "El patrimoni municipal a finals del segle XVIII" a *Llum d'Oli* 51 (1996), pp. 9-10.

⁴Veure Maria BARCELÓ i CRESPI: "Sobre el carrer d'en Bononat" a *Llum d'Oli* 55 (setembre 1996), p. 8.

ENHORABONA!

A la nostra col·laboradora Maria C. Roig Martínez li fou concedit el segon premi del Certamen Literari de conte Curt Sant Bartomeu 97 que organitza cada any l'Ajuntament de Montuïri juntament amb la companyia d'Assegurances Gomila.

Maria Coloma Roig va néixer a ciutat però fa més de vint anys que compagina la vida urbana amb el nostre poble, del qual s'en sent molt orgullosa. Hem sabut que a hores d'ara està preparant un llibre, esperam que ben aviat el poguem tenir a les mans.

El conte que va presentar a concurs es titulava "El triomf de mig segle de callar". des d'aquestes pàgines li desitjam la nostra més sincera enhorabona.

NOVA JUNTA A LA CORAL DE PORRERES

A la darrera assemblea general celebrada el passat dia 29 de juny, fou elegida la nova junta de la coral de Porreres. Els components d'aquesta, per ordre alfabètic, són els següents:

- Sebastià Melià.
- Bartomeu Melià.
- Joan Marí.
- Catalina Sastre.
- Catalina Trobat.

Amb posteritat, el dia 12 d'agost, es féu el repartiment de càrrecs dintre d'aquesta junta. Catalina Sastre renuncià a formar part de la junta directiva, ocupant el seu lloc Maria Martorell. La junta quedà configurada de la següent manera:

Presidenta: Catalina Trobat.
 Secretari: Joan Marí.
 Tresorer: Tomeu Melià.
 Vocals: Sebastià Melià i Maria Martorell.

La nova junta troba a faltar la incorporació de noves veus dintre de la coral, sobretot de baixos i tenors, i creu que dintre del nostre poble hi ha gent capacitada per poder aportar el seu ajud a aquesta agrupació que és la Coral de Porreres.

També cal informar que el curs començarà dia 4 de setembre amb els assaigs pel primer concert de temporada, que tindrà lloc a Calonge dia 29 de setembre per les festes de Sant Miquel.

PLUVIOMETRIA

Julià Barceló Aulí

JULIOL

L'únic dia que Porreres registrà pluja al llarg del mes de juliol va ser el dia 11 amb 2'4 litres/m².

AGOST

Dia 4	1'3 litres/m ²
Dia 5	1'8 litres/m ²
Dia 17	4'7 litres/m ²
Dia 18	8'8 litres/m ²
Dia 25	25'5 litres/m ²
Total	42'1 litres/m ²

Destacar la calabruixada caiguda a part del nostre terme municipal, sobretot a la zona de Son Mora, Son Mesquida i Son Servera, que causà nombrosos danys a l'agricultura, especialment als arbres fruiters i a la vinya.

ELECCIONS AL GRUP FOGANYA

Grup Foganya

El passat dia 3 de juliol el Grup Foganya convocà als seus socis a una assemblea extraordinària al saló d'actes de l'Ajuntament de Porreres, per tal d'elegir els nous càrrecs que han de regir el Grup durant els pròxims dos anys. En total foren 19 (un 40%) els socis que depositaren el seu vot i dels quals en sortiren elegits els set més votats: Àngel Oneto, Maria Jesús Ximelis, Gaspar Barceló, Joana Aina Roig, Miquel Àngel Nicolau, Santiago Campos i Jaume Rosselló. Després i tal com manen els estatuts de l'entitat el President (sempre és el soci més votat), va repartir els càrrecs de la següent manera:

President: Àngel Oneto
 Vice-President: Gaspar Barceló
 Secretària: Joana A. Roig
 Tresorera: Mª Jesús Ximelis
 Vocal: Miquel A. Nicolau
 Vocal: Santiago Campos
 Vocal: Jaume Rosselló

Esperam que amb l'ajuda de tots els socis, simpatitzants, amics i porrerencs en general, poguem dur a terme el nostre ambiciós programa d'activitats. Esperant que així sia, us saluda la nova Junta Directiva del Grup Foganya.

NOTA

Per problemes de subministrament aliens a la nostra entitat, ens ha estat impossible aconseguir les bosses-sobre en català per a la distribució de Llum d'Oli. Esperam solventar el més aviat possible aquest contratemps.

Bar Pub

ES FAROLET

L'Almoina, 58 - PORRERES

PLATAFORMA CONTRA L'AUTOPISTA

Margalida Barceló

Portaveu de la Plataforma de Porreres

La Plataforma de Mallorca contra l'Autopista de Llevant-Migjorn s'ha reunit cada quinze dies durant l'estiu per programar les seves activitats i reunir informació sobre les accions que es duen a terme als diferents pobles.

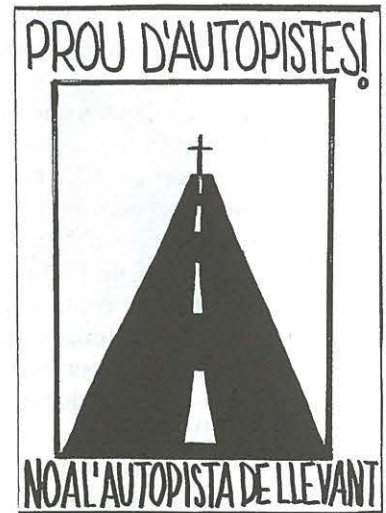
Aquesta Plataforma està integrada per les Plataformes locals de Manacor, Felanitx, Campos, Porreres i Llucmajor, per PIMEM i pel GOB. És important destacar l'adhesió d'entitats que es dediquen a la promoció d'activitats tan diferents com

és el comerç (PIMEM) o l'ecologisme (GOB), per exemple. Això vol dir que molta de gent d'ideologies i interessos ben diferents han entès que hi ha alternatives menys costoses des del punt de vista econòmic, territorial i social com poden ser el tren i la millora de la xarxa actual de carreteres.

A Monti-Sion va tenir lloc la roda de premsa per la presentació de la Plataforma de Mallorca l'horabaixa del dia 29 de juliol passat. Se'n va fer ressò la premsa, Tele Nova i Antena 3.

Es preveu que, acabat l'estiu, la Plataforma local es posi en marxa per tal d'informar els porrerenca i porrerenques de les alternatives que es proposen i de l'efecte negatiu que tendria la construcció d'aquesta obra pel nostre poble i per Mallorca. Recordam que a alguns comerços i locals de Porreres hi ha fulls per signar en contra.

En els propers números de Llum d'Oli seguirem informant de les activitats dutes a terme.

ASSESSORIA LABORAL I SEGURETAT SOCIAL

JAUME VIDAL BAUÇA

GRADUAT SOCIAL, COL. N° 298

Assessorament a l'empresari, treballador i pensionista.

C/ des Vent, 6 - Tel.: 16 80 38
(horabaixes)- PORRERES

Foto VIDAL
Porreres

FOTOGRAFIES D'ESTUDI
REPORTATGES DE NOCES, BATEJOS, COMUNIONS
AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

TOTHOM EN REMULL!

Margalida Barceló Taberner

En Miquel Frau i en Serafi Expósito són dos personatges populars de l'estiu porrerenc. Amb una intenció recreativa i amb la seva professionalitat han aconseguit que devers 190 persones

(ala!) d'edats compreses entre els 2 i els 69 anys tenguin un contacte enriquidor amb l'aigua i potenciïn la seva expressió corporal i les seves capacitats social i afectives.

Els monitors expressaren que el curs va començar amb problemes de material perquè era poc i va arribar tard. L'Ajuntament ho va resoldre després amb la compra d'allò que era més urgent. Així i tot, manifesten que va ser una llàstima que CIM i Ajuntament no estiguessin coordinats a l'hora de començar el curs.

Miquel Frau, per la seva banda, estava un poc decebut de l'actitud del CIM que a l'hora de contractar els monitors no havia tengut en compte els deu anys d'experiència que ell té com a organitzador d'aquests cursos a Porreres.

Els cursos s'han duit a terme

durant els mesos de juliol i agost i hi havia un grup de natació especial, dos grups de perfeccionament, dos de desenvolupament, dos d'iniciació i dos de persones adultes.

No cal dir que d'entre els més petits i d'entre els més grans, n'hi havia que no suraven i ara ja neden, però els monitors (en Miquel, en Serafi i el jove Guillem Munar de Montuïri) volen destacar que l'objectiu no és només l'esportiu. Ells intenten que les persones que assisteixen als cursos s'adaptin al medi aquàtic a través del joc i la comunicació: exercicis per parelles, aventures amb matalassos, exercicis en grup, etc...com diuen ells "jugant s'aprèn".

Aquest ambient lúdic i amistós era el que es detectava a la festa de final de curs que va comptar amb molta participació de públic. Per donar els diplomes hi assistiren un representant del CIM, el Batle i la Regidora de cultura. S'ha de dir, però, que partiren tot d'una sense fer cap "capfíco" amb els nedadors i nedadores.

La "patatilla" també va quedar pobre i els assistents recordaren que les coques casolanes d'altres anys eren ben bones, sense les ajudes institucionals.

La bulla va acabar quan els al.lots i les al.lotes aconseguiren tirar dins l'aigua els tres monitors que es varen resistir fins al final.

Com a nota curiosa cal destacar la gran participació femenina al grup de persones adultes. Deu ser que als homes de Porreres l'aigua els fa por?

Des d'aquest espai volem remarcar la importància que tenen des del punt de vista educatiu i social l'existència d'aquesta activitat d'estiu ja que, a més de suposar una ajuda a les famílies dels més petits i joves per a aprendre una habilitat necessària, també suposa crear al poble un ambient social sa i agradable. Prova d'això és que per a moltes persones l'assistència als cursos ha estat l'activitat protagonista del seu estiu.

ESPORT
BM
SABATES
Ballester Melià

L'Almoïna, 19
07260 Porreres

Tel. 16 82 76
Tel. Part. 64 74 21

Grup d'Iniciació.

Grup de desenvolupament.

Grup de desenvolupament.

Grup de perfeccionament I.

Grup de perfeccionament II.

Grup de persones adultes.

Grup de persones adultes.

SABEU QUE...

...es va gastar l'Ajuntament amb els grups musicals que actuaren per Sant Roc? Una doblorada. I les entitats, com sempre, a badar la boca.

...durant les festes el trànsit per la Plaça i l'Avinguda va ser com sempre un anar i venir de vehicles. Si feis memòria, els que hi anàreu, recordareu que a les carreres populars de diumenge dia 10 d'agost els nins havien de córrer ran ran vorera, mentre que per la seva dreta circulaven els vehicles. Un desastre.

...és de bades posar senyals i barreres perquè els vehicles no passin ja que tanmateix circulen. La barra d'alguns conductors pot més que una barrera.

...pels nins i nines de sis a dotze anys, (els altres que es fotin) les festes varen ser un bany d'escuma i poca cosa més. Una misèria per tants dies de festa. Els més petits al cap i a la fi són els que més disfruten, si els deixen, és clar.

...per les festes de Sant Roc sortir de nit i dormir de dia fins a fer "nyoc" va ser quasi obligatori. I sinó, pegau una darrera ullada al programa.

...ningú de Porreres va saber quins llibres es presentaven dissabte dia 16, ni de que tractaven, ni els seus autors?. Seria que no s'explicava al programa de festes? i que no hi va haver cartells pels carrers?...

...el ja tradicional concert de Sant Roc que cada any feia la banda de música damunt la Plaça, enguany es va fer al carrer Hospital? deu ser que allà és més ample, més espaiós, hi passa més l'aire, hi cap més gent, dóna més ambient a la festa...O que per ventura tot ja estava ple i no es podia fer altre dia. Molt bé per als responsables, una idea molt refrescant, sobretot per als qui no hi anaren.

...al refresc que va servir l'Ajuntament el dia de Sant Roc hi havia gent que demanava aigua? La forta calor i la ressaca de "Sa Torrada" feien que alguns encara no haguessin acabat la sed.

...en el suplement que el diari *Ultima Hora* (13-VIII-97) dedicà tres mitges pàgines a les festes de Sant Roc de Porreres, el batle només destacava la Torrada, la Berbena per als joves i la Missa Major de Sant Roc? és clar que poca cosa més hi havia per resaltar.

...perquè no hi sortia la programació completa com fan amb tots els altres pobles? deu ser perquè no hi cabia.

...les fotos sí que hi varen tenir el seu lloc?

...a la torrada es varen quedar vint minuts a les fosques? tanta sort que tot es va quedar amb un transtorn.

...els grups que actuaren a la Torrada ho feren sota un gran cartell amb el nom de Marisa Rojas? tampoc n'hi havia per tant.

...de cada any són més els que es queden per Plaça a l'hora dels focs? "el que va a Sevilla pierde su silla".

...a la matinada de dia 17 d'agost i com a fi de festa, tres cèntrics bars porrerencs obsequiaren conjuntament als seus clients i amics amb una gran ensaimada? *Chapeau!* actes com aquest sempre són d'agrair, i a més donen popularitat a unes festes que de cada any són menys populars.

...els cafeters de la plaça i rodalies no han quedat gaire satisfets de les festes d'enguany? moltes d'estones semblava més un desert que un poble en festes.

...volem donar l'enhonorabona a tots i cada un dels expositors per la bona presentació i bellesa de les seves obres.

...les festes de Sant Roc 1997 passaran a la història no per bones, sinó més bé per les més xereques i avorrides dels darrers anys, i per la "quedada" a les fosques la nit de la Torrada? això segurament ho sap tothom. Fins i tot els nins i nines.

...segons el diari *Ultima Hora* de dia 21 d'agost el nostre batle és entre altres batles del P.P. un dels amenaçats mitjançant una carta,

per mor del seu suport a la construcció de l'autopista? un zero a l'autor d'aquestes anònimes amenaces, però almanco ara ja sabem que el nostre batle, tal i com era de suposar, està a favor de la CONSTRUCCIÓ d'aquesta innecessària autopista.

...el nostre Ajuntament i el de Porrera (Tarragona) ja han arribat a un acord per tal de dur a terme ben aviat l'agermanament de les dues viles? Val més tard que mai.

...als qui governen a la Sala, ara els ha pegat la curolla d'il·luminar? Deu ser perquè no hi veuen.

...s'han destinades 2.565.000 pessetes per a la il·luminació del carrer Illes Balears ? Altres, mentre, segueixen mig a les fosques.

...a la fi han començat les obres de la primera fase del futur parc de n'Hereveta i què mitjançant una subhasta ja s'han concedit les de la segona. Diuen que la cafeteria ja ha pres forma.

...en un termini no massa llarg tots els usuaris dels vestidors del Camp Municipal d'Esports podran gaudir d'aigua calenta? i ara a esperar que no bofegui.

...és ben necessari que l'Ajuntament organitzi uns curssets de com llançar els fems i les deixalles als contenidors del punt verd? N'hi ha per tot menys allà on toca i les males olors ja han fet que més d'un hagi tret la freixura.

...el ple extraordinari convocat dia 14 de juliol en motiu del segrest i posterior assassinat del regidor basc del P.P. Miguel Angel Blanco Garrido, d'extraordinari no en va tenir res ? l'Ajuntament com sempre tard i malament, i la majoria de gent de Porreres, també com sempre, ni prest, ni tard, ni bé, ni malament ni de cap classe, simplement indiferent. Això sí, s'acordà per unanimitat enviar el més sentit condol del poble de Porreres a l'Ajuntament d'Ermua.

...el batle de Porreres en un programa de *Porreres Ràdio* de dimarts dia 12 d'agost quan els oients li formulaven queixes i preguntes, va haver de demanar al locutor: Què és això del Carme? És clar que el ràdio-oient parlava de l'ambulatori del Carme de Palma, i encara és més clar que el nostre batle o té una salut de ferro o que li agrada més anar a ...

...va contestar al mateix programa, per fer-se d'una ràdio-oient, que insistia en que les altes veus dels qui anaven a cridar per telèfon a la cabina de davant ca seva no la

deixaven dormir?. Va dir que la patrulla, Quina? que patrulla un dia, Quin? tota la nit, ja hi aniria a fer una passada. Tanta sort que es va tallar la corrent perquè sinó al final per deixar-la satisfeta li hagués concedit un intèrpret.

...el *Llum d'Oli* en el darrer any ha més que duplicat el nombre de subscriptors ? Això per als que no saben rebre una crítica constructiva i diuen que de cada vegada hi ha més gent que s'esborra.

...el nostre batle ha estat anomenat recentment soci d'honor de l'Associació de la Tercera Edat ? idò ara els diumenges a jugar a "parchesi".

...aquest estiu a la piscina de Porreres hi ha hagut *overbooking*? anar-hi a nedar a segons quines hores era impossible. De 9 a 10 els de ... De 10 a 12, els de... L'horabaixa el mateix.

...l'escola d'estiu ha estat tot un èxit? la festa va acabar amb una acampada al pati de l'escola i amb l'edició d'una revisteta on queda una constància de la feina feta. Enhorabona!

... a la nit en cas d'urgència és inútil cridar a l'Ajuntament i a Vilafranca? No hi són, no contesten, estan fora de servei.
PATRULLEN.

...aquest estiu alguns establiments de la vila han "cerrado por vacaciones" ? amb la nostra llengua es diu, "tancat per vacances".

..."por un beso de la flaca daría lo que fuera, por un beso de la flaca... I ese toro emamorado de la luna, que a la noche abandona la maná..." Qui és qui no ha sentit, cantat i ballat aquestes cançons aquest estiu?.

... enguany es commemora el centenari de la mort de Marià Aguiló i Fuster (Palma 1825-Barcelona 1897), un dels homes més destacats de la Renaixença mallorquina.

... els números que hi ha damunt els portals de les cases haurien d'esser substituïts per rajoles blanques amb números en blau, com era tradició un temps?

... l'any que ve farà 500 anys, sembla, de les creus gòtiques del camí de Monti-Sion. Quin trist destí han tengut, enrevoltades de núvols de pols de la gravera.

**INTERCANVI CULTURAL
PORRERES - ESTELLA
AIRES DE MONTI-SION
- IBAI EGA**

Aires de Monti-sion

El passat 18 de juliol l'Agrupació de Porreres Aires de Monti-sion partia ben dematí cap a l'aeroport de Palma amb la il·lusió de conèixer noves terres i gent diferent que també es dediqui al mateix que nosaltres: a difondre l'art i la cultura del poble.

La nostra destinació era arribar a terres navarreses, concretament a

Estella, un poble situat al sud de la comarca que fa fita amb La Rioja. En arribar, ens rebé el grup de danses Ibai Ega Dantzari Taldea, que ja ens esperava per dinar junts. La primera impressió no podia ser millor: peus davall taula i bon menjar a rompre! L'horabaixa visitàrem les bodegues d'irache, que són a Ayegui, una població veïna d'Estella; llavors pujàrem a una ermita del poble, dedicada a la verge del Puy. Més tard, sopar, un poc de *marxa* i a dormir.

El dissabte, ja descansats del llarg viatge, ens esperava un dia mogut. El dematí, una interessant lliçó d'art romànic i gòtic admirant dife-

rents esglésies i monuments dels segles XI, XII, XIV i XV. També férem un tros del camí de Santiago, que passa per dins Estella, i contemplàrem els albergs que hi ha per als pelegrins. Al migdia en punt, les autoritats de l'Ajuntament d'Estella ens oferiren una recepció. Després, ja a l'horabaixa, Aires de Monti-sion férem una actuació, que va durar una hora i mitja, en la qual poguérem mostrar a Estella el folklore, el ball, els diversos vestits que utilitzam...En definitiva, la nostra cultura. El poble de Navarra quedà molt agradablement sorprès i va gaudir de la nostra tradició compartint l'alegria mallorquina.

Diuenge dematí ens acomiadàrem dels nostres amics, però no amb un "adiós", sinó amb un "hasta pronto", ja que esperam amb entusiasme que per Sant Roc, a l'agost, ens mostrin la seva cultura i tradició a Porreres.

Nosaltres seguirem cap a Pamplona, on encara ens quedà temps per visitar diversos llocs característics de la ciutat: la catedral, els carrers dels *encierros* que fan per Sant Fermí, etc. Després emprenguérem el camí cap a Barcelona, on acabà feliçment el nostre intens i profitós viatge a "Tierra Estella".

La fonda caifè

Porreres • tlf. 64 73 16

IV MOSTRA FOLKLÒRICA DE SANT ROC-97

Aires de Monti-sion

Com sabeu, Sant Roc és la festa popular del poble de Porreres. La nostra agrupació folklòrica Aires de Monti-sion, des del primer fins al darrer dia, participa intensament en els actes festius organitzant la Mostra Folklòrica. Cada any aconseguim una millor acollida i més assistència de públic, tot i que coincideixen a la mateixa hora partits de futbol o altres actes que no es poden fer cap altre dia.

Organitzar la Mostra significa per a nosaltres donar a conèixer el folklore i la tradició dels diferents pobles mallorquins que any rere any van passant per Porreres. Així mateix donam a conèixer la cultura popular d'altres indrets de la geografia espanyola i d'arreu del món.enguany, concretament, hem pogut admirar el ball, els vestits típics, la cultura i la tradició del poble d'Estella (Navarra) amb el qual l'agrupació Aires de Monti-sion hem mantengut un

fructuós intercanvi cultural. Els dies 14 i 17 d'agost varen ser els dies de més tragí per al nostre grup: mentre uns anàvem cap a l'aeroport a cercar el grup de danses Ibai Ega, els nostres convidats d'Estella, els altres preparàvem l'escenari perquè la IV Mostra Folklòrica pogués lluir al màxim.

Als qui no hi poguéreu assistir, vos asseguram que va ser ben lluïda, amb uns presentadors excepcionals, quatre grups mallorquins fabulosos, la novetat del grup de Navarra, i els colors de la senyera mallorquina a l'escenari. En fi, tot un conjunt que fa que Porreres, des del Lloc Sagrat, es vesteixi de gala per un vespre i pugui mostrar l'esperit de festa popular mallorquina que sentim els porrerencs.

L'endemà i els dies vinents, férem excursions per l'illa a fi de mostrar la nostra terra als companys de Navarra: coves, platges, etc. En definitiva, dies de molta activitat

per a alguns dels components d'Aires de Monti-sion i per a molts col·laboradors, bons i feiners, amb qui comptam des de sempre i que cada any són més nombrosos. Per a tots ells, el nostre agraïment més sincer.

Volem aprofitar aquesta avinentesa per informar a tots els interessats del començament del curs 97-98 de ball mallorquí que, com cada any, es durà a terme al local social de l'agrupació Aires de Monti-sion i a l'Escola Nova. Els diferents cursos començaran la primera setmana d'octubre. Vos podeu informar i inscriure al telèfon 64 72 52.

**PUB RESQUILLS
ES TRUI DE PORRERES**

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

*Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell*

ECONOMISTES

Assessoria Fiscal - Comptabilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A
Tel. i Fax 16 81 56 PORRERES

LA CULTURA POPULAR AVUI

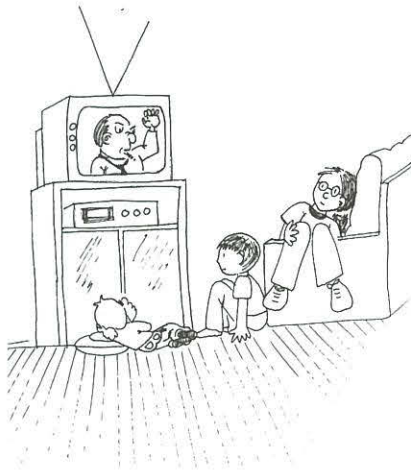
Antoni Pubil

Il·lustracions: Margalida Vidal

Després de fer referència en aquesta secció a diferents formes de la cultura popular (gloses, endevinalles, rondalles, embarbussaments, dites i jocs populars), és indubtable que qualsevol lector no haurà pogut passar per alt la seva considerable vàlua a l'hora de formar els infants i, fins i tot, els adults. Tots aquells coneixements, costums, manera d'esser, tradicions... que ens transmet la cultura popular són patrimoni de la nostra comunitat, transmès de generació en generació durant segles. És, per tant, el saber del poble.

Però tota aquesta saviesa, avui en dia ha quedat enfosquida per la força i poder d'atracció de la televisió. Aquest mitjà de comunicació ha anat ofegant la cultura popular. La literatura popular oral no pot combatre amb la televisió. Avui en dia ningú ja no conta una rondalla als infants després d'haver sopat. La televisió és un solució molt més senzilla per mantenir-los entretinguts, sobretot vivint en una societat com l'actual, que fa anar de bòlit els adults i ens fa oblidar els infants. El ritme que domina, avui en dia, és molt accelerat i, per això, allò que ens atreu és la condensació i, per tant, la superficialitat. Les pel·lícules amb més audiència estan farcides d'esdeveniments i situacions límit que l'espectador gairebé no podria experimentar en tota la seva vida.

La literatura oral no pot competir amb el món de la imatge. No té cabuda dins una societat com l'actual. Tan sols les manifestacions escrites de les rondalles, els embarbussaments, les dites, les endevinalles... poden subsistir arrelgades a algun llibre específic o acompanyant algun llibre de text. Els pobles ja hem perdut aquelles cançons i jocs lligats al pas de les estacions, al temps de les collites i a aquelles festes concretes. Hem perdut els costums populars.

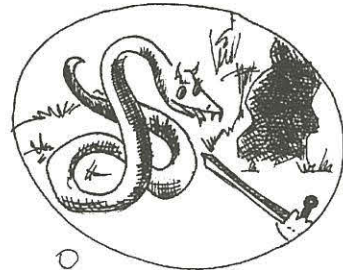

Abans la família donava a conèixer part d'aquesta literatura oral, sobretot la més pròpiament infantil. Avui, a conseqüència de la transformació de la vida familiar, aquesta funció pràcticament ha desaparegut. Així els més petits de la casa no només han deixat d'en-

tretenir-se amb les rondalles, les endevinalles o els jocs, sinó que hem deixat d'arrelar-los al país on vivim i hem perdut el lligam afectiu que s'establia entre els adults i els infants, importantíssim per a la maduració i seguretat d'aquests.

La família no pot oblidar la part de responsabilitat que li correspon a l'hora de recobrar aquesta cultura popular, compartida, és clar, amb l'escola. Mitjançant les diferents formes de la cultura popular podem desenvolupar la psicomotricitat (jocs), ampliar el vocabulari i enriquir el llenguatge (fins i tot podrem conèixer objectes en desús o que han evolucionat, com és el cas de les balances, les quals actualment ja no tenen dos plats com les d'abans) i despertar la imaginació i la creativitat infantil (no hem d'oblidar que la postura actual dels infants és més bé passiva).

És per això que així com es mantenen les festes o es recuperen aquelles que ja havíem perdut, també hauríem d'intentar, entre tots, que aquestes formes de la cultura popular formassin part de la nostra vida diària.

PERE SEDA

Negre 1986

Francesc Grimalt

L'actual situació agrícola mallorquina i, més concretament la del sector vitivinícola, fa pràcticament impossible que es pugui competir en quantitat contra monstres productius com poden ser La Mancha i altres; aquest fet evident obliga de mica en mica a la millora qualitativa per poder competir. S'ha de tenir en compte, també, que al mercat hi trobam cada vegada més consumidors exigents.

Un exemple de tot el que hem dit en són els vins Trevin i, en concret, la seva línia Pere Seda.

El Pere Seda del 86 representa la culminació de l'esforç en la millora dels vins. Aquest vi ha estat realitzat amb raïms de les varietats foranes Ull de Llebre i Cabernet i de l'autòctona Manto Negro. Les vinyes d'on sobté el raïm es troben ubicades a l'indicació geogràfica Pla i Llevant.

El vi presenta un color fosc amb reflexos vermells i teula (deguts als dotze mesos d'estada en bóta de roure americà). En nas dóna agradables sensacions balsàmiques i de confitura. En boca posseeix una càrrega tànica lleugera però suficient, la qual li permetrà sobreviure al pas del temps, encara que no massa prolongat; és viu i té un final en boca de caràcter afruitat.

Merlot 1.994

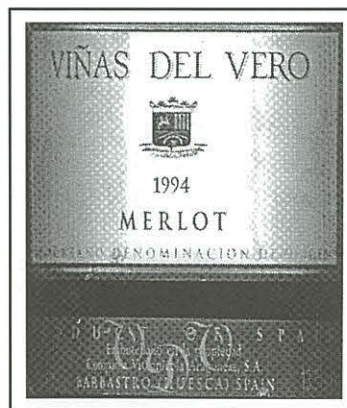
Viñas del Vero

Somontano és una jove denominació d'origen que, amb poc temps d'existència, ha conquerit una notable fama. El celler Viñas del Vero també és jove, ja que es va fundar l'any 1.986. Aquest celler, com molts d'altres, elabora els seus vins a partir de varietats foranes com el Pinot Noir, el Chardonnay, el Merlot, el Gewurztraminer, el Riesling, el Cabernet Sauvignon, etc.

El Merlot 94 d'aquest celler correspon a una tendència que, en certa manera, podríem anomenar moderna, la qual consisteix a elaborar vins joves amb un punt de fusta. Així, s'obtenen vins amb caràcters joves i que, a més, gaudeixen de la complexitat que dóna la fusta.

En el cas d'aquest Merlot, després d'una acurada vinificació, es va fer romandre el vi en bóta de roure Allier durant un període de sis mesos.

El vi presenta un color cirera; en nas, dóna sensacions d'espècies amb tocs de cuir i notes de vainilla (provinents de la criaça). En boca, es mostra potent, fresc i equilibrat, deixant un agradable postgust.

Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 75 10 28 - Fax: 75 05 67

RAR
Ca'n guillem
Tel. 64 74 95 PORRERES

LA PROBLEMÀTICA A L'ESPÀI RURAL

Biel Roig i Bauzà

El turisme a Mallorca és un fet que es dona des de fa una bona partida d'anys tot i que hem de dir que fins fa poc temps afectava bàsicament a les zones costaneres.

Actualment trobam que aquest turisme, que en un principi estava obsessionat amb les costes i les seves platges, es va difonguent de cap a l'espai rural, (de cap a l'interior de l'illa). D'aquesta manera es comença per la compra massiva de finques, possessions i fins i tot cases de dintre dels pobles, les quals es paguen a preus considerats escandalosos per a nosaltres. Se'n paga més del que s'extreu de l'explotació del sòl i aleshores podem començar a parlar de valor de canvi del sòl en contraposició del valor agrari que havia tengut fins ara.

En un principi, l'arribada d'aquests personatges ens és com una cullerada de mel perquè per exemple

per un trosset de terra que vàrem heretar o que un dia vàrem comprar perquè trobarem una "xeripa", ara ens donen un parell de milions, que com pareix esser sempre venen bé. Tots aquets fets suposen una alteració d'aquest espai on els autors d'aquets canvis són principalment individus que no tenen res a veure amb aquets indrets. Així ens podem trobar amb molts de casos, que tenim per veïnat a un estranger que parla amb una altra llengua i no ens entenem de cap manera.

Al fons, aquella cullerada de mel que teníem es converteix en una cullerada de fèl. Ens trobam per exemple amb dificultats per part dels joves matrimonis per poder comprar una casa perquè es demana el mateix del que donaria un d'aquets estrangers o bé amb dificultats per part dels pagesos mallorquins per comprar una finca perquè es demana molt més del que es

pot treure amb la seva explotació. Un altre problema de caràcter més general que suposen tots aquets fets és l'important deshomogeneïtzació social perquè partim d'un grup d'individus bastant relacionats, amb una cultura, costums i tot una sèrie de característiques que s'enfronten a uns personatges bastant diferents amb aquets trets.

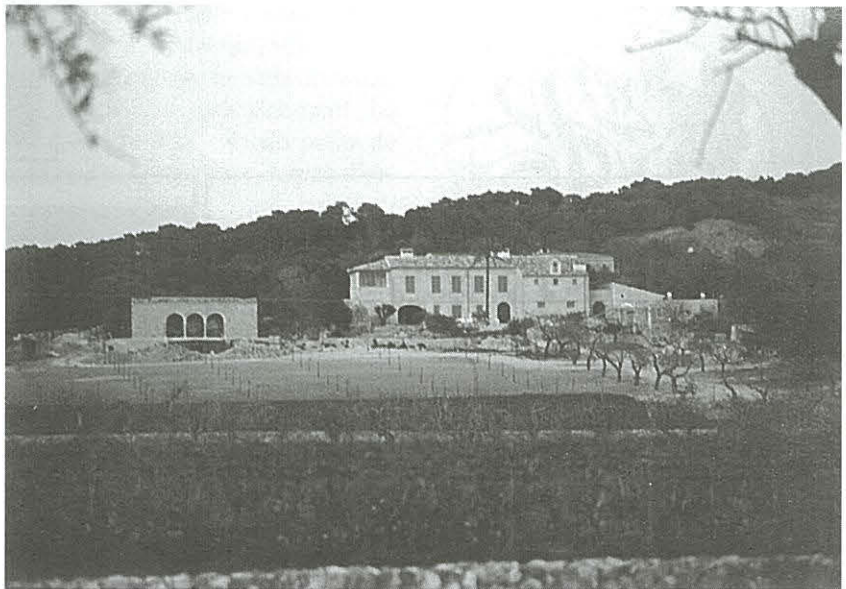
Com podem observar, l'arribada d'aquets individus estrangers no és tan sols un camí de roses on aprofitarem per vendre les quatre finques de les que no en trèim res o la casa vella mig esbucada, sinó que hi ha tota una sèrie d'inconvenients, els quals a l'actualitat pareix ésser que encara no tenen solució. De moment, farem respectar el que és nostre i impedirem que l'espai rural sofreixi la mateixa urbanització alocada que ha sofert bona part de la costa.

**Llorenç
Cerdà
Mora**

Carrer Major, 75 - 2º A
Tel./Fax 64 79 11

Venda de Bolets

SANT ROC: ESPECTACLE I CONSUMICIÓ

Víctor Heitzmann i Margalida Barceló

El batle de Porreres va expressar a un mitjà de comunicació (ho vàrem llegir a un Diari de Balears d'abans de festes) que les festes de Sant Roc eren unes festes plenes de color i de convivència. No vàrem saber molt bé què volia dir amb això, però ens imaginàrem que alludia a la participació i a la bulla amistosa per allò de "convivència"; i pel que fa al "color"? potser que enguany hi hagi concursos de pintura, tallers creatius pels petits, joves i grans, ballades populars, més caparrots amb vestits de molts de colors?

Tenim dos fills, de 7 i 3 anys, i ens agrada veure com s'integren al

poble i que participin en les activitats de grup. Però, com pot un infant "participar" i "engrescar-se" en unes festes on l'activitat estrella (per tradició? per manca d'alternatives?) és dir "tonto" als quatre caparrots que encara són vius perquè no són morts mentre son pare o sa mare l'estira de la mà o vigila que un cotxe no el mati? Quan passi una desgràcia, qui serà el responsable? No entenem de cap manera que no es pugui tallar el trànsit quan hi ha activitats "per grans" i no es pugui fer en altres moments.

Caldria que l'equip responsable miràs a la premsa que fan a altres

pobles: tallers de reciclatge de deixalles, de màscares, de pintures al carrer, cercaviles vistosos i engrescadors, etc.

A la vila no hi manquen entitats que fomenten els debats i la participació, tant pels petits com pels grans. Estaria bé que els responsables municipals de dinamitzar la vida social i cultural del poble (festes incloses) demostrassin una vinculació adient al càrrec que ocupen: vivim en una democràcia de finals del s. XX i ja no es tracta només de sortir a somriure ben vestits i pentinats per les festes.

Vaja! que hi manca interès real i personal per presentar unes festes organitzades des de la participació de les entitats i coordinades per l'Ajuntament i amb la intenció que no siguin només "espectacle i consumició".

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoina, 10 · Tel. 16 80 19

BAR CA SA VIUDA

Especialitats:
"Callos", frit i llengua

C/. d'en Veiet, 1 - Tel. 64 70 57 - PORRERES

"la Caixa"

C/ Hospital, 5 Porreres

EL LLUM D'OLI AMB LA CAMPANYA "MALLORCA RECICLA ARA!"

Ens hem fet ressò de la campanya **Mallorca recicla ara!**, que ha començat a dur a terme el Consell Insular de Mallorca en col·laboració amb les entitats G.O.B., Fundació Deixalles i Apotecaris Solidaris, amb l'objectiu de sensibilitzar els ciutadans joves i grans, en la problemàtica dels residus. Però, aquesta campanya no serà possible sense el suport d'Ajuntaments, centres d'ensenyament, associacions locals, etc. Aquí és on l'Agrupació Cultural, mitjançant el *Llum d'Oli*, intentarà

posar el seu gra d'arena donant informació sobre aquesta problemàtica, una tasca de la que tots som, en major o menor grau, responsables.

REDUCCIÓ DE FEMS DOMÈSTICS

La minimització dels residus és un dels objectius a assolir en una societat que cada dia en genera més quantitat.

Hi ha un gran nombre d'elements d'ús quotidià, com les bosses de plàstic, les capses i envassos de productes alimentaris, etc. que suposen un gran volum en els residus i poden provocar un gran perjudici al nostre medi ambient.

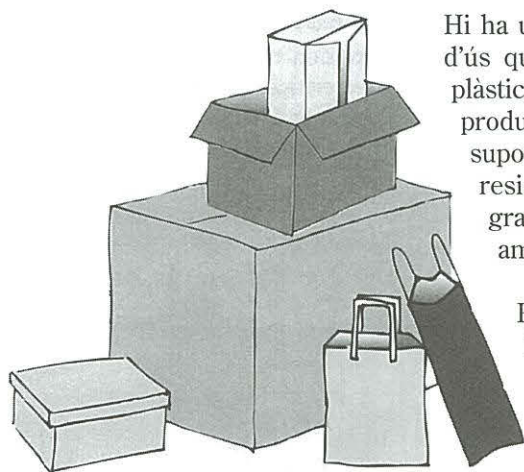
Podem evitar-ho, només hem de canviar els nostres

hàbits de consum. Així hem de consumir envassos reutilitzables i reciclar-los, rebutjar embalatges innecessaris, reduir el consum de paper i de productes d'usar i tirar ...

D'aquesta manera estalviarem un gran nombre de bolicos innecessaris i farem un bon servei al medi ambient.

Per això recordem: **quan anem a comprar, agafem la senalla!**

Podem depositar totes les llaunes, tant les d'alumini com les que no ho són, als contenidors específics que trobarem als Parcs Verds. Les llaunes de begudes es poden compactar amb l'ajut de les premses que trobarem a alguns contenidors.

SÍ
llaunes de begudes i de conserves.

NO
altres objectes metàl·lics.

Si el contenidor és ple, avisa el teu Ajuntament

JOAN LLANERES

EL CICLISTA PORRERENC JOAN LLANERES I EL SEU COMPANY L'ARTANENC MIQUEL ALZAMORA GUANYAREN LA MEDALLA D'OR AL CAMPIONAT DEL MÓN DE CICLISME EN PISTA QUE ES VA DISPUTAR A LA CIUTAT AUSTRALIANA DE PERTH.

Guanyaren per nou punts de diferència als actuals campions i fins ara imbatuts els italians Martinello i Villa. Uns dies després, diumenge 31 d'agost, Joan Llaneres aconseguí a més la medalla de bronze en la carrera de puntuació en pista a la mateixa ciutat.

El passat dia 27 d'agost, la parella mallorquina formada pel nostre paísà Joan Llaneres i el seu company l'artanenc Miquel Alzamora firmaren un èxit sense precedents en guanyar la medalla d'or en la especialitat americana al campionat del món de ciclisme en pista que es va disputar a finals d'agost a la ciutat australiana de Perth.

Tot i no sortir com a favorits, Llaneres i Alzamora superaren als italians Martinello i Villa que defensaven el títol aconseguit els anys anteriors, així com als germans

argentins Juan i Gabriel Curuchet, circumstància que atorga més èxit si cap als dos ciclistes illencs.

En Joan i en Miquel cimentaren la seva victòria en el darrer quart de la prova, quan de forma espectacular prengueren una volta d'avantatge sobre els italians cosa que fa que el seu triomf sigui encara més valuós, tenguent en compte que desde que es disputa aquesta nova modalitat (1.995) sempre havia guanyat la parella italiana.

Des del *Llum d'Oli* volem fer arribar la nostra enhorabona a tots dos corredors, i molt especialment al porrerenc Joan Llaneres i a la seva

família que ben segur estaran més que gojosos amb aquest nou triomf d'en Joan. Cal recordar que en Joan aconseguí també l'any passat a Manchester la medalla d'or en els campionats del món en l'especialitat de carrera en pista per punts.

Enhorabona Joan, ànims i no aflueixis.

El que necessitis
per practicar el teu esport

ESPORT ESPLAI

Dilluns horabaixa tancat

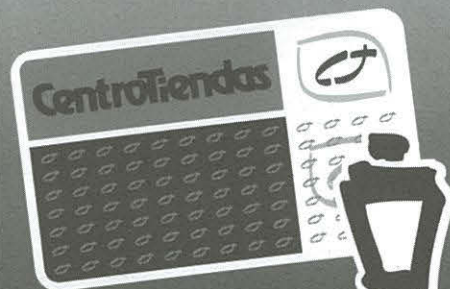
Sala 7 Porreres

Tel. 16 83 13

**De todo...
y paseando**

Centrotiendas

Es Crèdit

**BANCO DE
CREDITO BALEAR**

NOCES DE CRISTÒFOL MELIÀ I BARBARA DE SON AMAT

Drets/es (d'esquerra a dreta): Maruja Cuenca "Cartañanera", Catalina Amengual, Catalina "Negre" (+), Margarida Mora "Negre", Apol·lònia Garau, Antònia Mora "Son Mora", Francesca Melià "Fossana", Miquel Salleres "de cas Paisano", Bernat Roig "Son Amat" (+), Maria Salleres "de cas Paisano", Jaumete Gornals "Can Gornals", Pereta Gornals "Font", Geroni "Cortada", Apol·lònia Nicolau "Ginarda", Maria Gornals "Renya".

Acotats (d'esquerra a dreta): Jaume Picornell "Son Orell", Miquel Bauçà "Xiscos", Salvador Mora "Negre" (+), Rafel Ferrà (+), Toni Sastre "Frigola", Joan Barceló "Xic", Esteve Ribes, Guillem Ballester "Colometa".